Chương 2

Bắt Đầu Sử Dụng Windows 7

Chương này bao gồm:

- Chạy Windows 7
- Giới Thiệu Desktop
- Giới Thiệu Taskbar
- Giới Thiệu Start Menu
- Tắt Máy Và Các Lựa Chọn Khác

Sau khi đọc chương này, bạn có thể:

- ✓ Hiểu thế nào là đăng nhập vào Windows và biết cách đăng nhập.
- ✓ Xác định được các bộ phận của Desktop và chức năng của từng bộ phận.
- ✓ Xác định được các bộ phận trên Taskbar và chức năng của từng bộ phận.
- ✓ Hiểu cấu trúc của Start Menu và công dụng của từng bộ phận trong Start Menu.
- ✓ Hiểu thế nào là tắt máy và biết cách tắt máy.
- ✓ Hiểu thế nào là chạy lại máy và biết cách chạy lại máy.
- ✓ Hiểu thế nào là khóa máy và biết cách khóa máy.
- ✓ Hiểu thế nào là hoán chuyển người sử dụng và biết cách hoán chuyển người sử dụng.
- ✓ Hiểu thế nào là đăng xuất khỏi Windows và biết cách đăng xuất.

Chạy Windows 7

Đăng Nhập Vào Windows

Đăng nhập (*Log on*) vào Windows là quá trình mở một "*phiên*" (*session*) với Windows để sử dụng. Sau khi đã đăng nhập, bạn sẽ vào được *Desktop* của bạn và ở đó bạn có thể bắt đầu làm việc với Windows.

Để đăng nhập vào Windows, trước hết bạn phải mở máy điện toán và màn hình. Sau đó, tùy theo máy của bạn được thiết lập cho bao nhiêu người sử dụng và có được bảo vệ bởi mật mã hay không, bạn có thể gặp một trong ba trường hợp sau đây.

Trường Hợp 1 - Máy có nhiều người sử dụng

Nếu bạn gặp màn hình có tên nhiều người sử dụng như hình dưới, có nghĩa là máy của bạn được thiết lập cho nhiều người sử dụng. Trong trường hợp này, bạn phải thực hiện các bước sau đây:

1. Nhấp chuột vào **biểu tượng** của người sử dụng để chọn.

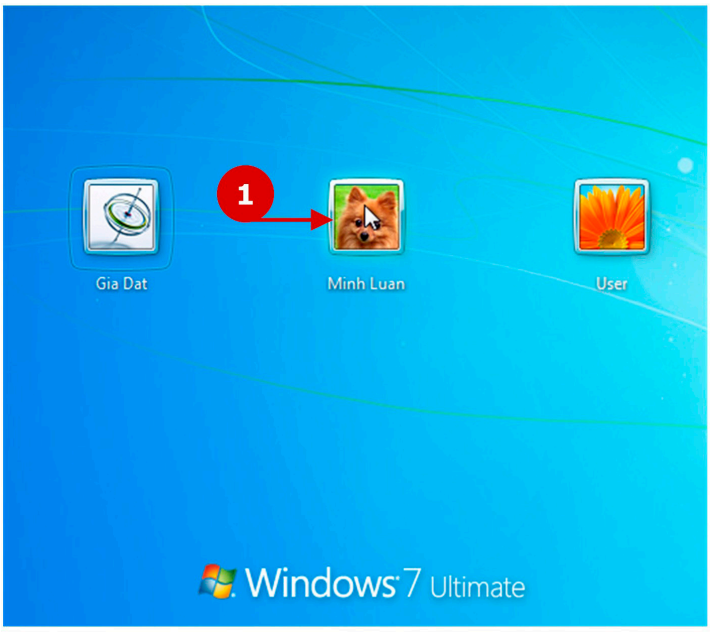

2. Đánh mật mã của bạn.

   Ghi Chú: Nếu tài khoản của bạn không có mật mã, Windows không yêu cầu bạn đánh mật mã và sẽ vào thẳng ***Desktop***. Bạn không cần làm tiếp bước **3**.

3. Nhấp chuột vào nút **GO** ( ) hay nhấn nút **Enter**.

Trường Hợp 2 - Máy chỉ có một người sử dụng và có mật mã

Nếu bạn gặp màn hình với tên của bạn và hộp yêu cầu đánh mật mã như hình dưới, có nghĩa là máy của bạn chỉ có một người sử dụng và có mật mã. Trong trường hợp này, bạn phải thực hiện các bước sau đây:

1. Đánh mật mã của bạn.
2. Nhấp chuột vào nút **GO** ( ) hay nhấn nút **Enter**.

Trường Hợp 3 - Máy chỉ có một người sử dụng và không có mật mã

Nếu máy của bạn được thiết lập chỉ cho một người sử dụng và không có mật mã, bạn không cần làm gì cả và Windows sẽ vào thẳng Desktop.

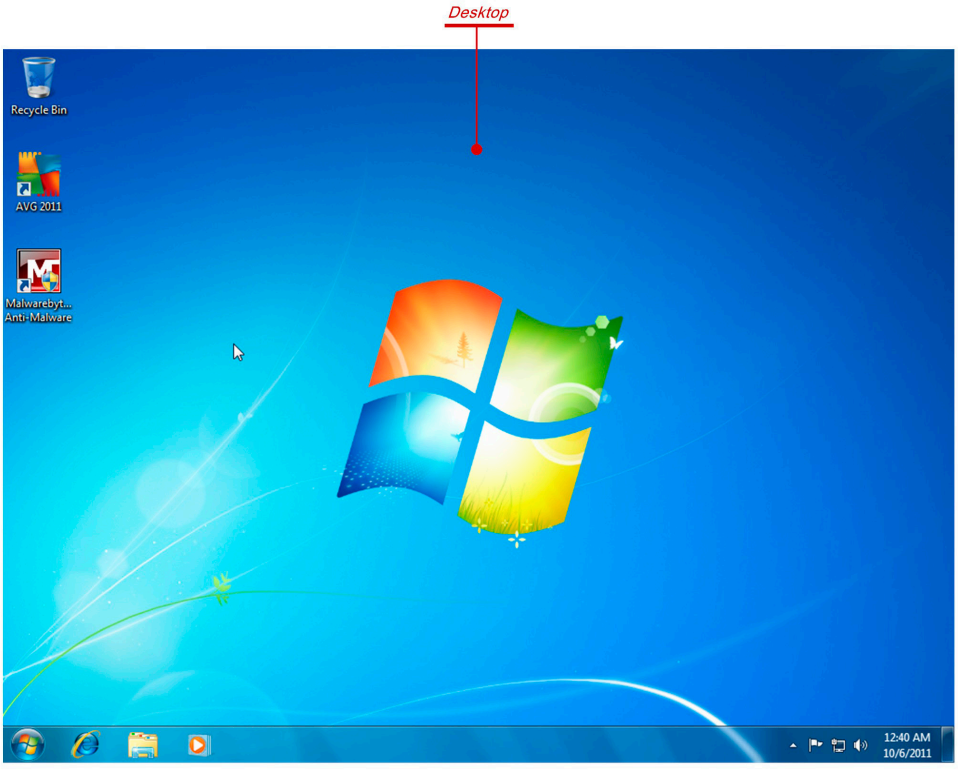

Giao Diện Windows 7

Windows dùng g*iao diện đồ họa* (*graphical interface*) để giúp bạn dễ dàng sử dụng. Giao diện Windows gồm có hai phần chính: *Desktop* ở phía trên và *Taskbar* là thanh dài nằm bên dưới. Hình bên dưới diễn tả các bộ phận của giao diện Windows. Trong các phần kế tiếp, chúng tôi sẽ giới thiệu chi tiết từng bộ phận.

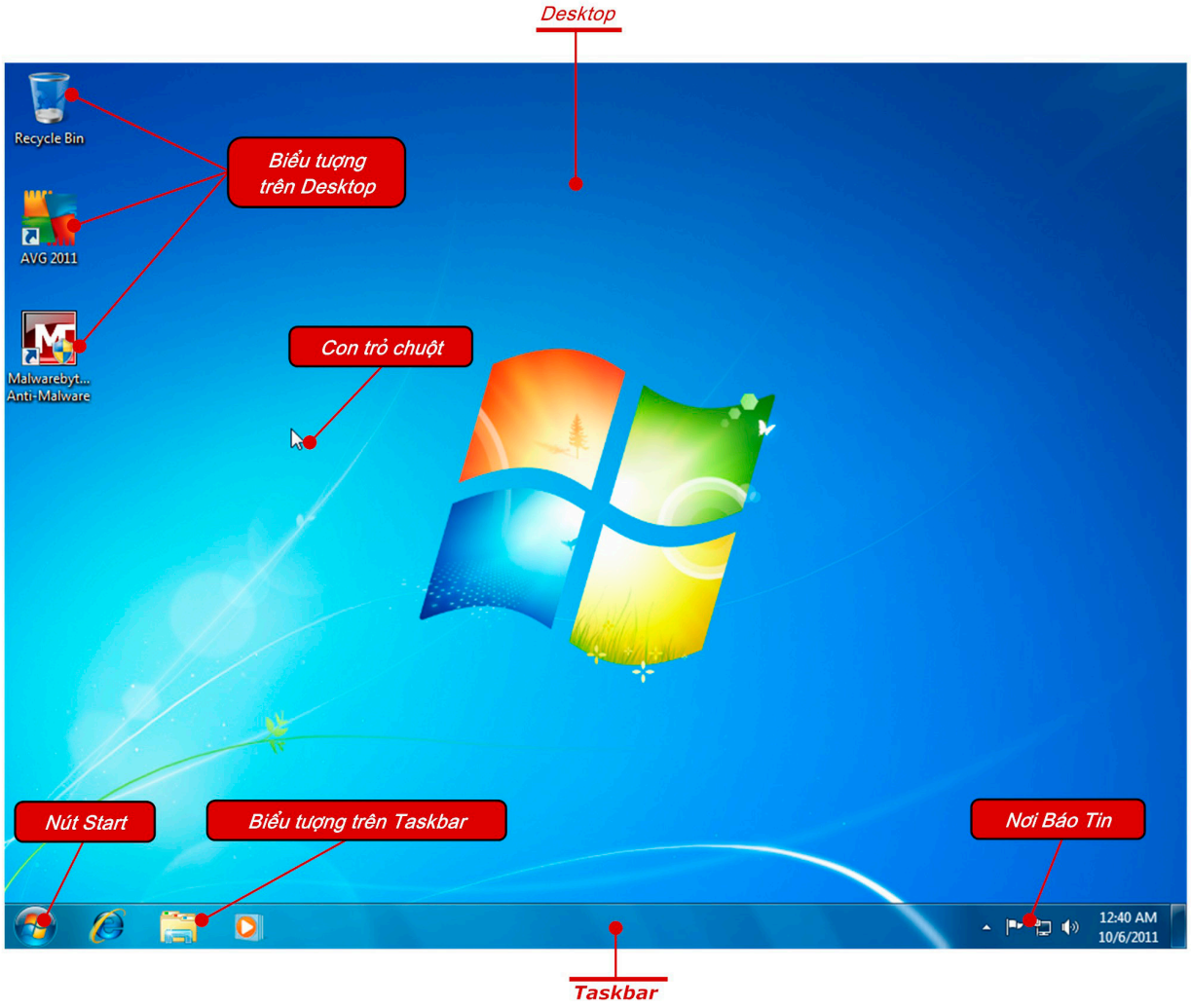

Giới Thiệu Desktop

Các Bộ Phận Của Desktop

Khi mới vào Windows, màn hình bạn thấy đầu tiên gọi là *Desktop* của Windows. Desktop là chỗ để bạn bắt đầu làm việc với Windows. Bạn có thể ví Desktop như bàn làm việc của bạn vậy. Trên bàn làm việc, bạn đặt các vật dụng thường dùng như viết, điện thoại, máy tính, hồ sơ, v.v... Tương tự như vậy, trên Desktop, bạn đặt các biểu tượng của chương trình ứng dụng hay của hồ sơ thường sử dụng, v.v...

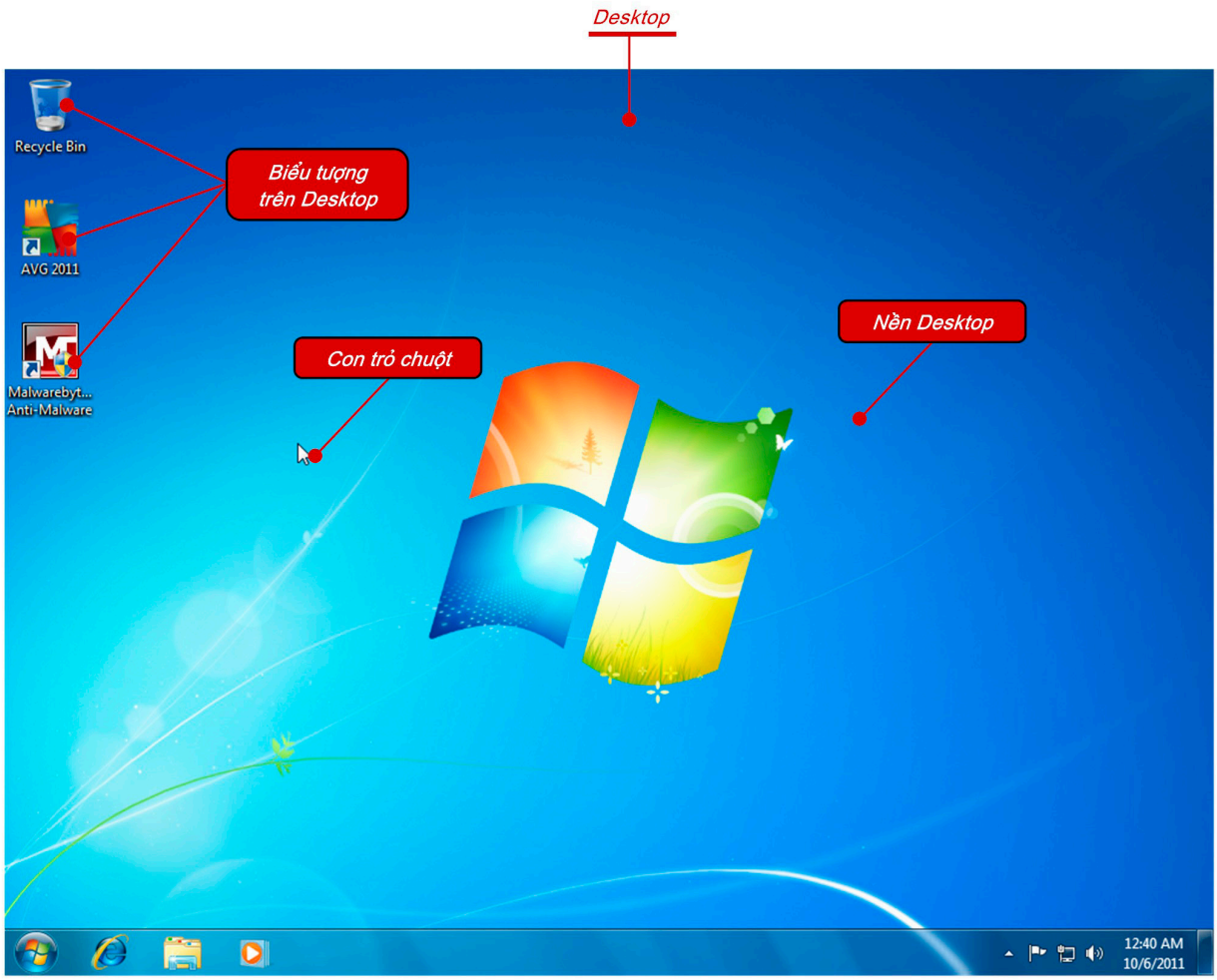

Đề Tài Trang Trí Desktop

Desktop được trang trí theo một đề tài nào đó, gọi là *Desktop Theme*. Đề tài trang trí Desktop bao gồm: hình nền Desktop (*Desktop Background*), màu của Window (*Window Color*), hình dạng con trỏ chuột (*Mouse Pointer*), v.v... Đề tài trang trí Desktop của mỗi Windows có thể khác nhau, và bạn có thể chọn đề tài trang trí Desktop theo sở thích.

Biểu Tượng Trên Desktop

Một *biểu tượng* (*icon*) trên Desktop là một hình nhỏ đại diện cho một chương trình ứng dụng, một hồ sơ hay hình ảnh, v.v... được đặt trên Desktop. Nhiều chương trình ứng dụng, khi được cài đặt vào máy, sẽ tự đặt biểu tượng của chúng trên Desktop để người sử dụng dễ dàng tiếp cận.

Con Trỏ Chuột

Con trỏ chuột (*Mouse Pointer*), gọi tắt là con trỏ hay con chuột, là một hình nhỏ đại diện cho con chuột trên màn hình. Con trỏ chuột cho biết vị trí và trạng thái của con chuột trên màn hình. Khi bạn di chuyển con chuột, con trỏ chuột sẽ di chuyển theo hướng di chuyển của con chuột. Hình dạng con trỏ chuột thay đổi tùy theo trạng thái của Windows và tùy theo vị trí của nó.

Giới Thiệu Taskbar

Cấu Trúc Của Taskbar

Taskbar, tạm dịch là *Thanh Tác vụ*, là một thanh dài nằm phía dưới Desktop. Đó là chỗ mà bạn có thể thực hiện hầu hết công việc với Windows như mở chương trình ứng dụng, mở hồ sơ, hoán chuyển giữa các chương trình ứng dụng đang mở, v.v... Trên Taskbar có các bộ phận sau: nút *Start*, *biểu tượng* của các chương trình ứng dụng được ghim vào Taskbar và *Nơi Báo Tin* (*Notification Area*).

Nút Start

Nút *Start* là nút tròn ở phía bên trái ngoài cùng Taskbar. Có thể nói nút Start là nút khởi đầu cho việc sử dụng Windows, vì từ đó bạn có thể thực hiện hầu hết các công việc với Windows như mở chương trình ứng dụng, mở hồ sơ, mở các bảng điều chỉnh và quản lý Windows, v.v...

Khi bạn nhấp chuột vào nút Start, *Start Menu* sẽ mở ra. Nếu Desktop được ví như bàn làm việc thì Start Menu có thể xem như hộc tủ vậy và nút *Start* được dùng để mở hay đóng hộc tủ đó. Có thể nói Start Menu là trung tâm của Windows và là chỗ để bạn bắt đầu làm việc với Windows. Từ Start Menu bạn có thể mở tất cả các chương trình ứng dụng, mở chỗ lưu trữ hồ sơ, mở các bảng điều chỉnh Windows, tắt máy, v.v...

Biểu Tượng Trên Taskbar

Biểu tượng trên Taskbar là biểu tượng của chương trình ứng dụng được ghim vào Taskbar. Khi một chương trình ứng dụng có biểu tượng trên Taskbar, bạn có thể mở chương trình đó một cách nhanh chóng chỉ bằng một "nhấp chuột".

Ngoài ra, khi một chương trình ứng dụng đang được mở, bạn sẽ thấy nút của chương trình này xuất hiện trên Taskbar. Và khi bạn đóng lại chương trình đang mở, nút của chương trình này sẽ mất khỏi Taskbar.

Nơi Báo Tin

Vùng ở bên phải Taskbar gọi là *Nơi Báo Tin* (*Notification Area*). Vùng này chứa các biểu tượng của các chương trình ứng dụng chạy "đồng hành" với Windows, và dùng để cho biết tình trạng của việc kết nối Internet, tình trạng an toàn của máy, điều chỉnh âm lượng của máy, v.v...

Bên phải *Nơi Báo Tin* có nút *Show Desktop*. Khi Desktop bị che bởi cửa sổ của các chương trình ứng dụng đang mở, để thấy lại Desktop bạn có thể nhấp chuột vào nút *Show Desktop*.

Giới Thiệu Start Menu

Cấu Trúc Start Menu

Khi bạn nhấp chuột vào nút Start, *Start Menu* sẽ mở ra. Hình bên dưới diễn tả các bộ phận của Start Menu:

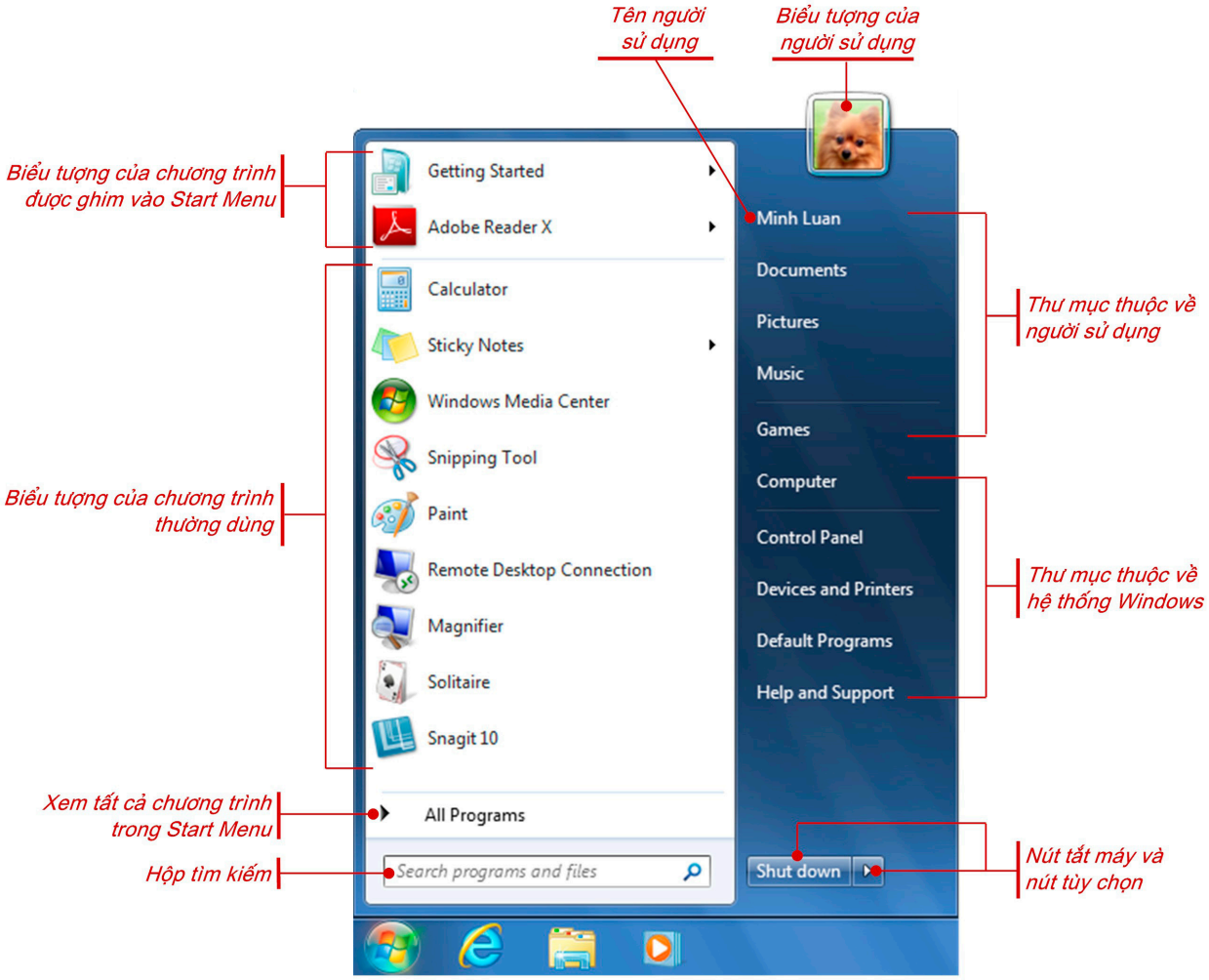

Biểu Tượng Của Người Sử Dụng

Phần phía trên cùng bên phải Start Menu có một khung hình nhỏ, đó là *biểu tượng của người sử dụng* (*User Picture*), tức là người đang đăng nhập vào Windows. Bạn có thể thay đổi biểu tượng này bằng một hình khác nếu bạn muốn. Khi bạn nhấp chuột vào biểu tượng của người sử dụng, bảng điều chỉnh tài khoản của bạn sẽ mở ra để cho phép điều chỉnh tài khoản của bạn như thay đổi mật mã, thay đổi biểu tượng người sử dụng, v.v...

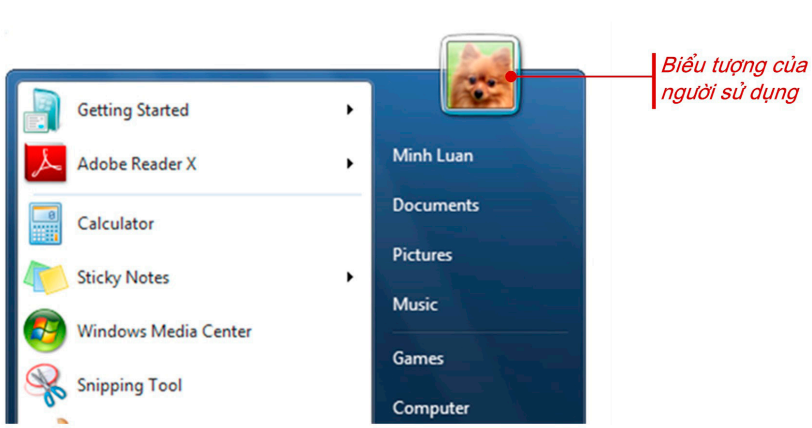

Thư Mục Thuộc Về Người Sử Dụng

Thư mục thuộc về người sử dụng gồm có năm thư mục: *Username* (*Tên người sử dụng*), *Documents*, *Pictures*, *Music* và *Games*.

Tên người sử dụng (**Username**) cho phép mở thư mục chứa tất cả các thư mục cá nhân của người đang đăng nhập vào Windows.

Documents cho phép mở *Thư viện tài liệu* của người đang đăng nhập vào Windows.

Pictures cho phép mở *Thư viện ảnh* của người đang đăng nhập vào Windows.

Music cho phép mở *Thư viện nhạc* của người đang đăng nhập vào Windows.

Games cho phép mở thư mục *Game*, trong đó có các trò chơi vi tính giúp bạn giải trí.

Thư Mục Thuộc Về Hệ Thống Windows

Thư mục thuộc về hệ thống Windows gồm các thư mục: *Computer*, *Control Panel*, *Devices and Printers*, *Default Programs* và *Help and Support*.

Computer cho phép mở thư mục để xem các thiết bị lưu trữ dữ liệu trong máy điện toán.

Control Panel cho phép mở bảng điều chỉnh và quản lý Windows.

Devices and Printers cho phép mở bảng kiểm tra tình trạng hay điều chỉnh các thiết bị được nối vào máy.

Default Programs cho phép kết hợp một chương trình ứng dụng với một loại hồ sơ nào đó.

Help and Support cho phép mở tài liệu hướng dẫn sử dụng Windows 7 và các thông tin giúp bạn giải quyết vấn đề khi sử dụng máy.

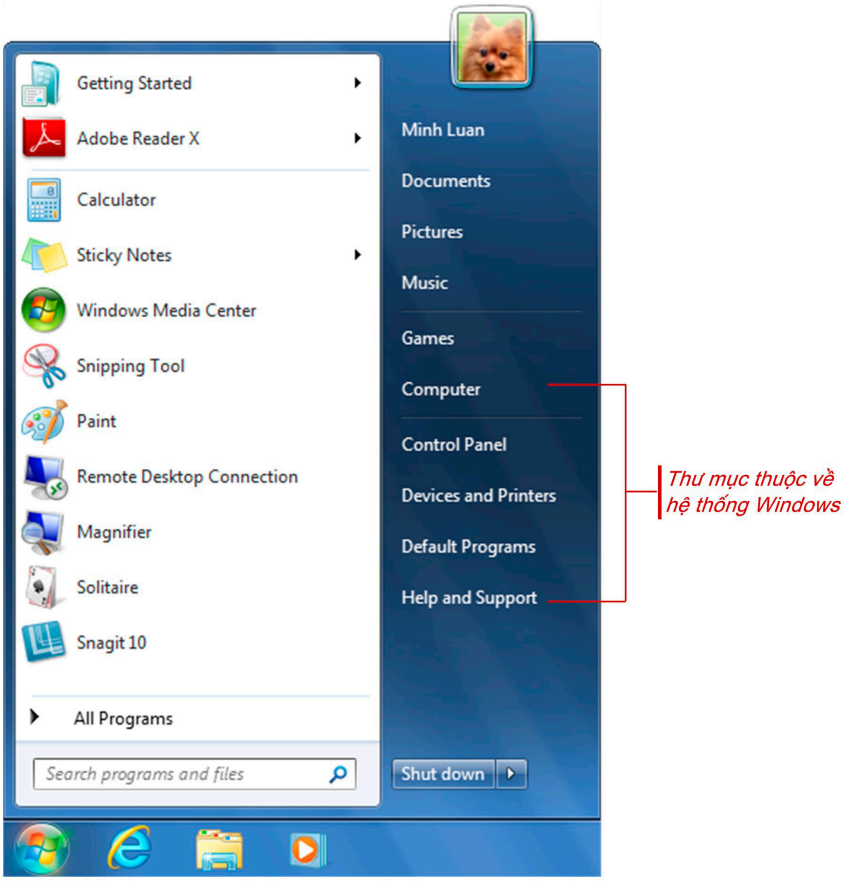

Biểu Tượng Của Chương Trình Thường Dùng

Phần bên trái Start Menu có một vùng giữ biểu tượng của các chương trình thường dùng nhằm giúp bạn mở lại các chương trình này một cách nhanh chóng.

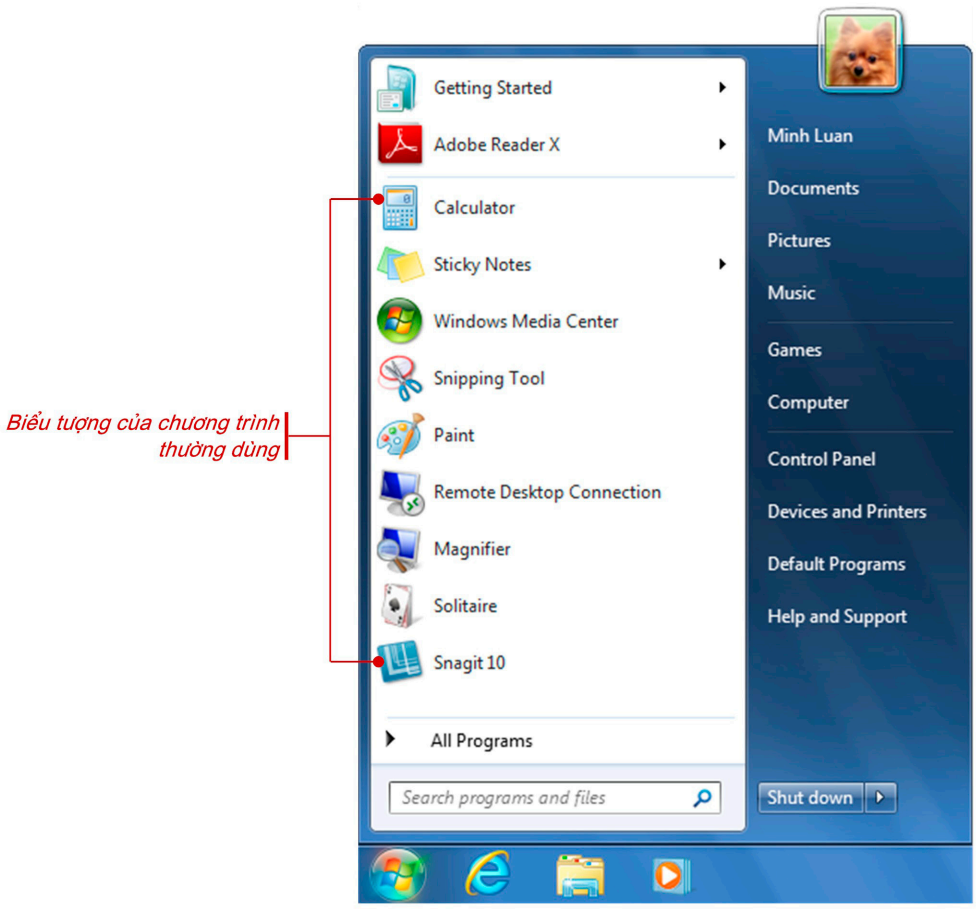

Thông thường, Windows giữ lại 10 chương trình thường dùng nhất. Biểu tượng trong vùng này thay đổi tùy thuộc vào các chương trình bạn mở. Bạn có thể tùy chỉnh số biểu tượng của các chương trình thường dùng được giữ lại ở vùng này theo nhu cầu.

Biểu Tượng Của Chương Trình Được Ghim Vào Start Menu

Như đã trình bày ở trên, biểu tượng của chương trình thường dùng sẽ được giữ lại bên trái Start Menu. Do số chỗ có giới hạn nên có thể biểu tượng của một chương trình trong đó sẽ mất đi để nhường chỗ cho biểu tượng của chương trình thường dùng hơn. Nếu muốn giữ lại biểu tượng của một chương trình ứng dụng ở bên trái Start Menu, bạn phải ghim biểu tượng đó vào Start Menu. Những biểu tượng được ghim vào Start Menu sẽ nằm ở trên cùng, phía trên các biểu tượng thường dùng và được ngăn bởi một đường nằm ngang.

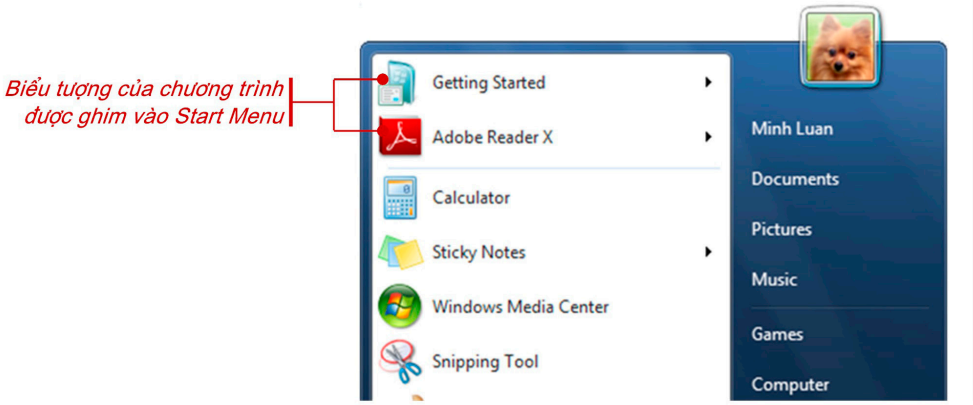

Xem Tất Cả Biểu Tượng Của Chương Trình Ứng Dụng Trong Start Menu

All Programs cho phép bạn xem tất cả biểu tượng của chương trình ứng dụng trong Start Menu. Khi bạn điểm chuột hay nhấp chuột vào All Programs, menu giữ danh sách tất cả các biểu tượng của chương trình ứng dụng được mở ra và khi đó chữ *All Programs* được đổi thành chữ *Back*.

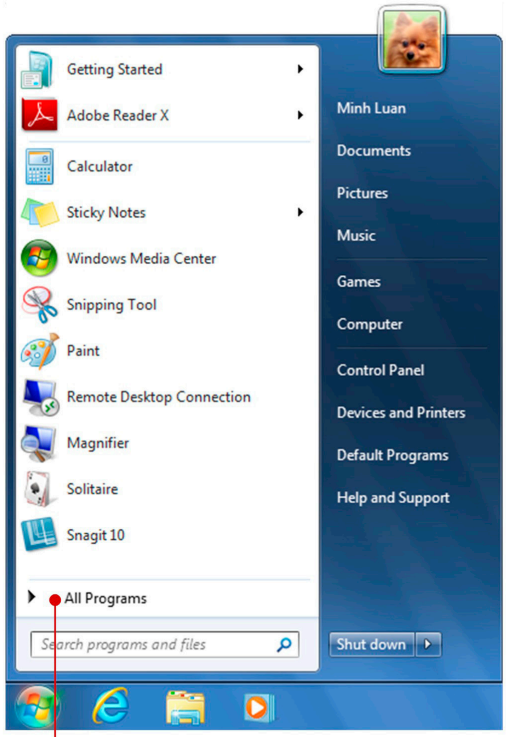

Xem tất cả chương trình trong Start Menu

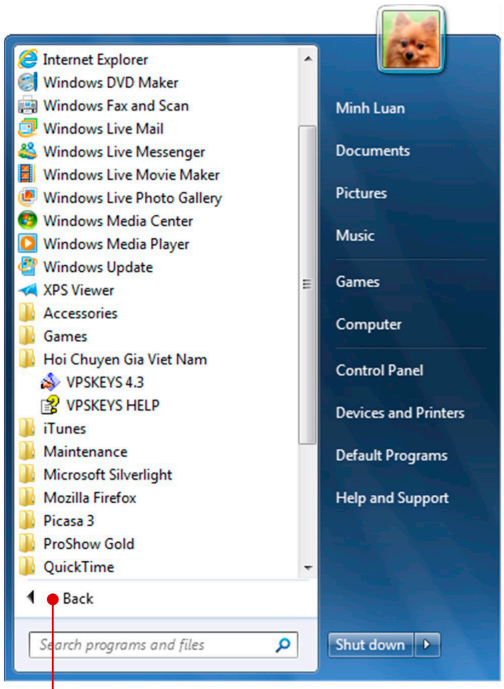

Chữ All Programs đổi thành chữ Back

Hộp Tìm Kiếm

Ở phía dưới cùng bên trái Start Menu là *Hộp Tìm kiếm* (*Search Box*). Bạn có thể dùng hộp này để tìm và mở chương trình ứng dụng, tài liệu, v.v... một cách nhanh chóng.

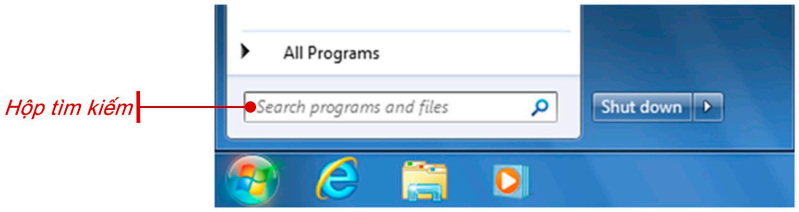

Nút Tắt Máy Và Nút Tùy Chọn

Ở phía bên phải dưới cùng Start Menu là nút tắt máy và những lựa chọn khác. Nút này gồm có hai phần: phần bên trái thông thường là nút *Tắt máy* (*Shut down*) và phần bên phải là nút *Tùy chọn* (*Options*). Nút *Tùy chọn* cho phép chọn các công việc khác ngoài tắt máy như cho máy ngủ, đăng xuất khỏi Windows, hoán chuyển người sử dụng, khóa máy và khởi động lại máy.

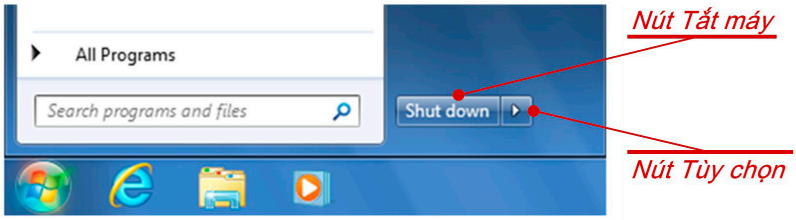

Tắt Máy và Các Chọn Lựa Khác

Tắt Máy

Tắt máy (*Shut down*) là ngắt điện ra khỏi máy một cách có kiểm soát. Khi tắt máy, Windows sẽ tự động đóng tất cả các chương trình ứng dụng đang chạy, lưu giữ các thông số của Windows và sau đó tự ngắt điện khỏi máy. Trước khi tắt máy, bạn nên lưu những hồ sơ đang làm việc và đóng lại tất cả các cửa sổ ứng dụng đang mở. Khi máy đã tắt, trạng thái của Windows không được giữ lại và do đó, khi mở máy, máy sẽ khởi động lại từ đầu.

Nếu bạn không sử dụng máy trong một thời gian dài, thí dụ như một vài ngày, bạn nên tắt máy để tiết kiệm điện.

Lưu ý: Nếu bạn không sử dụng máy trong một thời gian ngắn, bạn không nên tắt mở máy thường xuyên vì như vậy sẽ làm cho máy phải khởi động lại nhiều lần và do đó sẽ giảm đi "tuổi thọ" của máy. Trong trường hợp này, bạn nên cho máy ngủ.

Để tắt máy, thực hiện các bước sau đây:

1. Nhấp chuột vào nút **Start**.
2. Nhấp chuột vào nút **Shut Down**.
   - Đợi cho Windows tự động đóng tất cả các chương trình đang chạy, lưu trữ các thông số của Windows và sau đó tự ngắt điện máy.
3. Khi máy được ngắt điện, bạn sẽ thấy màn hình màu đen. Công việc còn lại là tắt điện màn hình, loa, máy in, v.v...

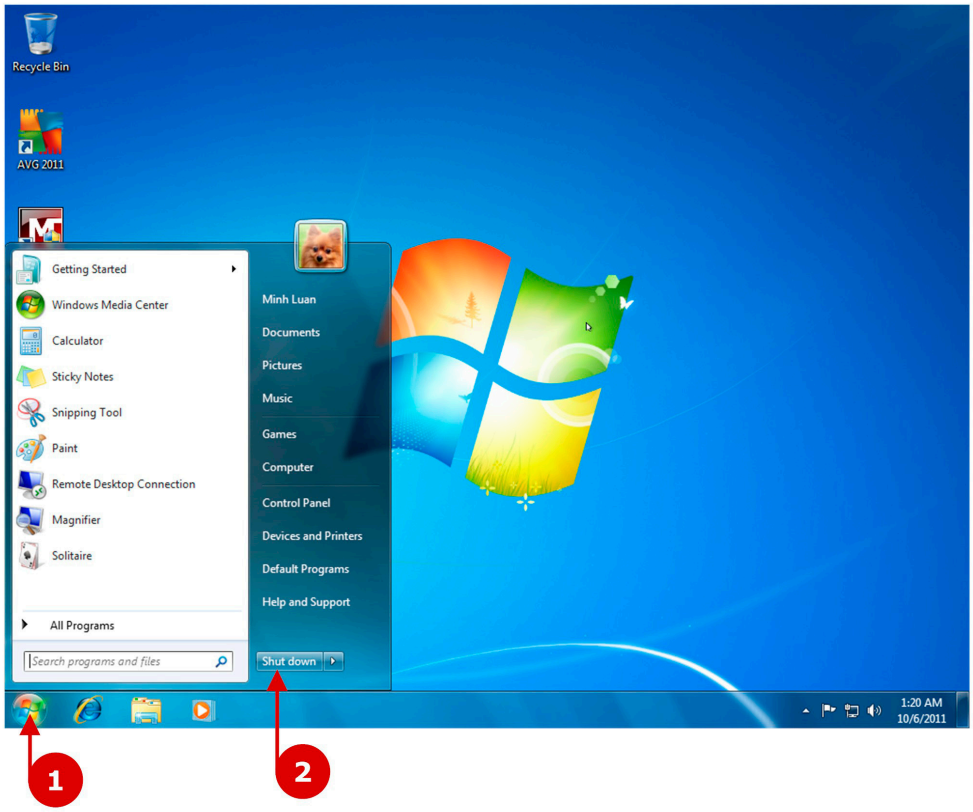

Cho Máy Ngủ

Cho máy ngủ (*Sleep*) là đặt máy vào tình trạng tiêu thụ năng lượng ít nhất. Khi máy ngủ, Windows giữ lại trạng thái của máy và do đó, khởi động lại sẽ nhanh hơn.

Khi bạn không sử dụng máy trong một thời gian ngắn, bạn nên cho máy ngủ để giảm hoạt động của máy và tiết kiệm năng lượng điện thay vì tắt máy.

Để cho máy ngủ, thực hiện các bước sau đây:

1. Nhấp chuột vào nút **Start**.
2. Nhấp chuột vào nút ( ) bên phải nút **Shut down.**
3. Nhấp chuột vào **Sleep**.

- Khi máy ngủ, bạn sẽ thấy màn hình màu đen và nút ***Power*** của máy điện toán vẫn còn đèn cháy. Để chạy lại máy, bạn có thể nhấn một nút nào đó ở bàn phím hay lúc lắc con chuột.

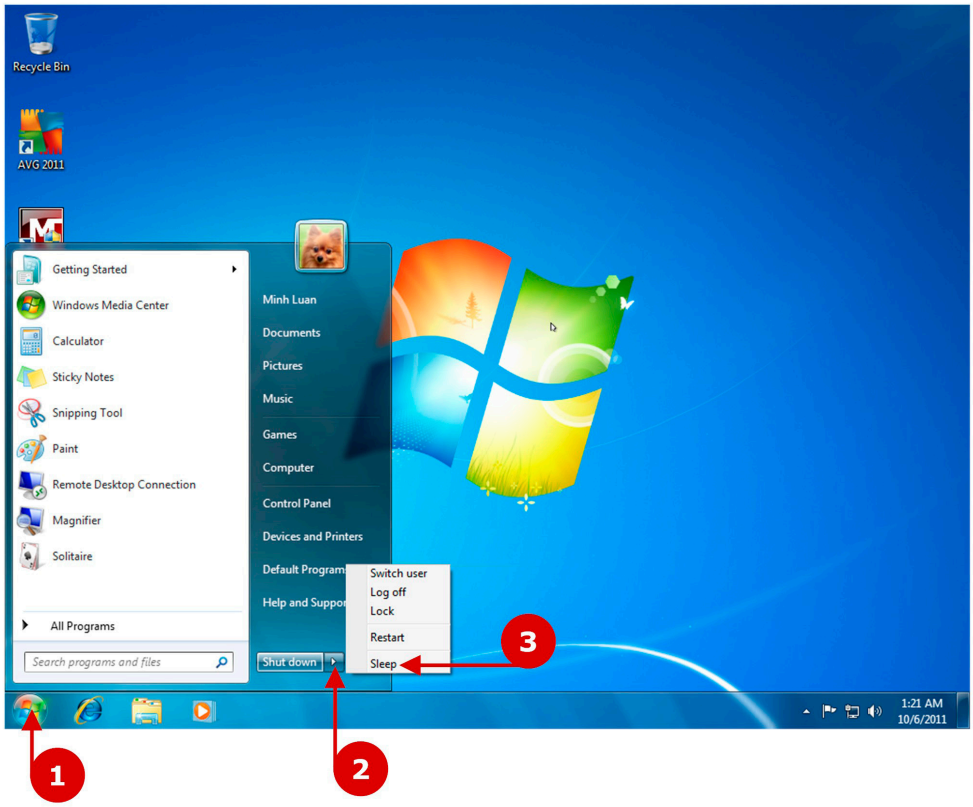

Khởi Động Lại Máy

Khởi động lại máy (*Restart*) là tắt máy và sau đó máy sẽ tự động khởi động lại. Khi khởi động lại máy, Windows sẽ tự động đóng tất cả các chương trình ứng dụng đang chạy, lưu trữ các thông số của Windows, tắt máy và sau đó sẽ tự khởi động lại máy.

Để khởi động lại máy, thực hiện các bước sau đây:

1. Nhấp chuột vào nút **Start**.
2. Nhấp chuột vào nút ( ) bên phải nút **Shut down.**
3. Nhấp chuột vào **Restart**.
   - Windows sẽ thực hiện việc tắt máy và sau đó sẽ tự khởi động lại.

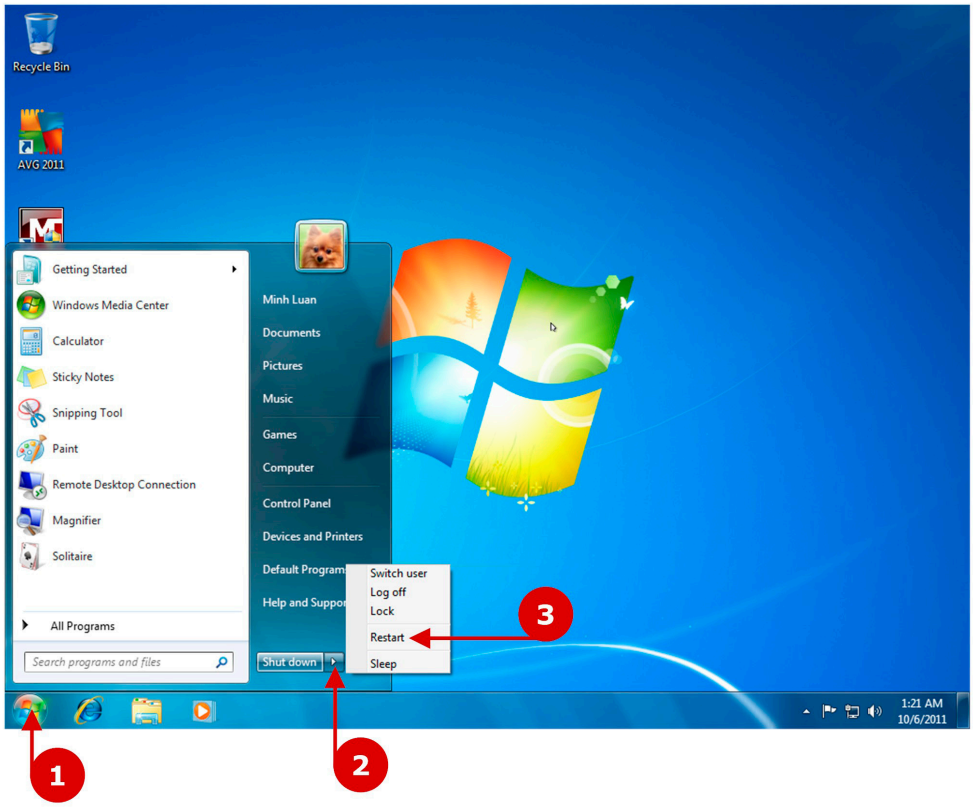

Khóa Máy

Khóa (*Lock*) máy là khóa Desktop lại. Khi bạn rời khỏi máy, bạn nên khóa Desktop lại để bảo vệ các chương trình đang chạy cũng như các thông tin cá nhân, v.v... Lưu ý là khóa Desktop chỉ có hiệu quả khi tài khoản của bạn có mật mã bảo vệ.

Khi khóa Desktop, Windows vẫn giữ các chương trình ứng dụng đang mở và ra màn hình Welcome với tên của bạn.

Để khóa Desktop, thực hiện các bước sau đây:

1. Nhấp chuột vào nút **Start**.
2. Nhấp chuột vào nút ( ) bên phải nút **Shut down.**
3. Nhấp chuột vào **Lock**.

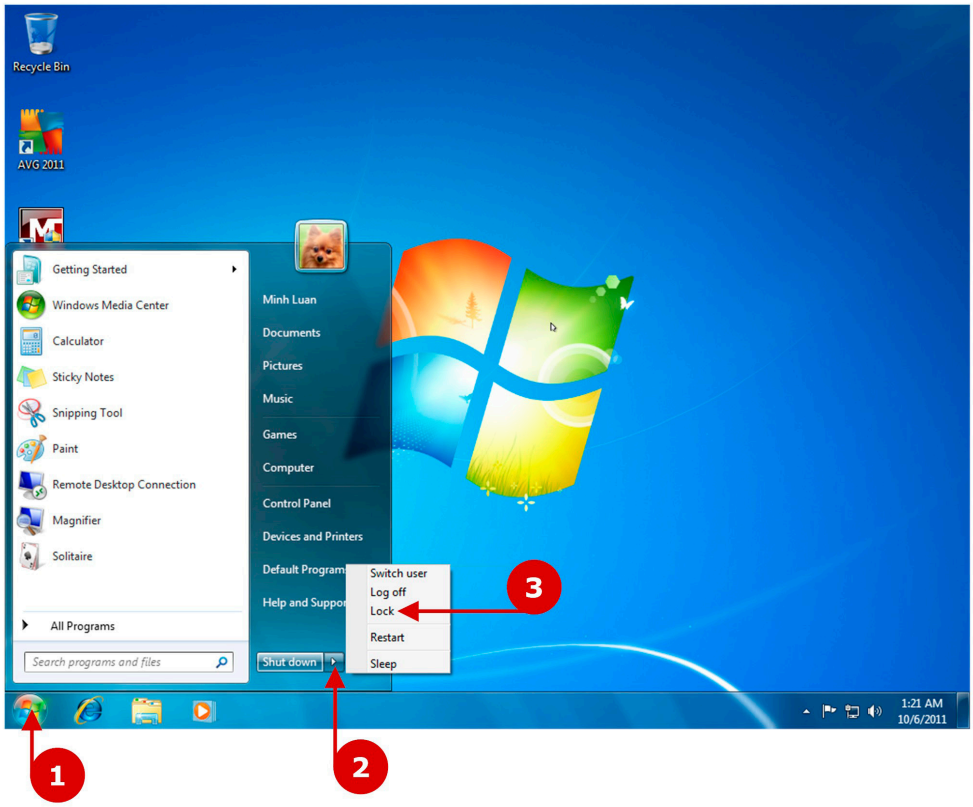

- Khi khóa Desktop, bạn sẽ ra khỏi Desktop để tới màn hình Welcome. Ở đó bạn sẽ thấy chữ ***Locked*** ngay dưới tên của bạn và nút ***Switch user*** cho phép hoán chuyển người sử dụng.

4. Để vào lại Desktop, nhấp chuột vào **biểu tượng** của bạn.
5. Đánh mật mã nếu có yêu cầu.
6. Nhấp chuột vào nút **GO** ( ) hay nhấn nút **Enter**.

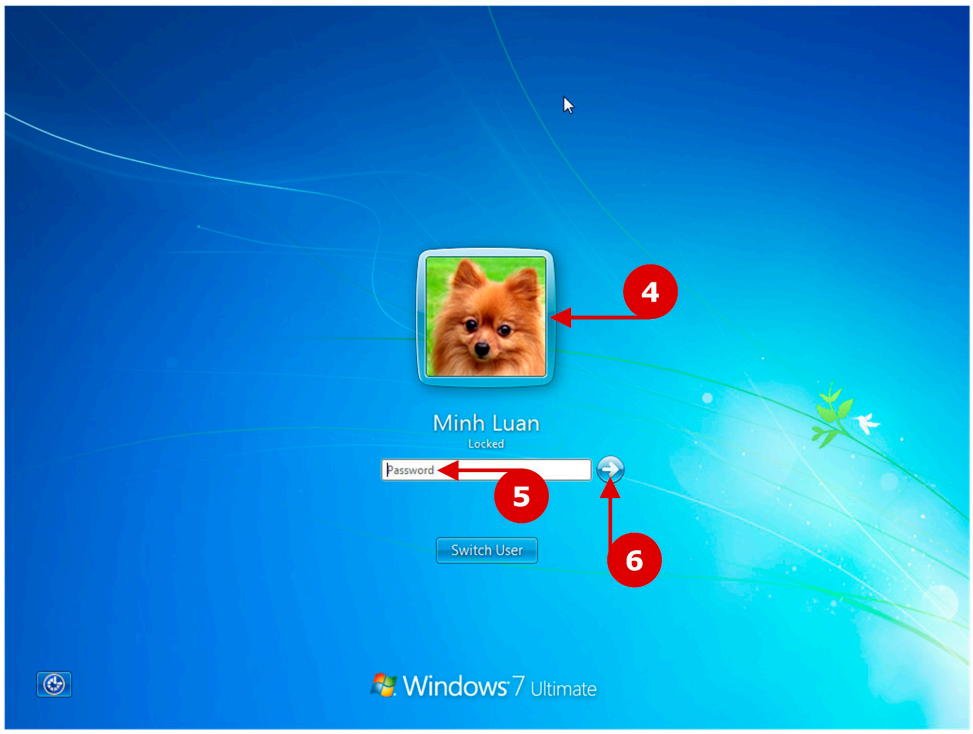

Hoán Chuyển Người Sử Dụng

Hoán chuyển người sử dụng (*Switch User*) là ra khỏi Desktop để nhường máy cho người sử dụng khác. Windows cho phép mở nhiều tài khoản cho nhiều người sử dụng. Tuy nhiên, những người có tài khoản với Windows không thể sử dụng Windows cùng lúc được mà phải thay phiên nhau. Có nghĩa là, người đang sử dụng Windows phải ra khỏi Desktop để người khác thay phiên sử dụng.

Khi bạn ra khỏi Desktop nhưng không muốn kết thúc phiên sử dụng của bạn, nói cách khác là bạn vẫn muốn giữ lại những chương trình ứng dụng hay hồ sơ đang mở để làm việc tiếp tục khi trở lại phiên của bạn, bạn phải thực hiện việc hoán chuyển người sử dụng.

Ghi chú: Nếu muốn kết thúc phiên sử dụng và ra khỏi Desktop, bạn phải thực hiện việc đăng xuất.

Để hoán chuyển người sử dụng, thực hiện các bước sau đây:

1. Nhấp chuột vào nút **Start**.
2. Nhấp chuột vào nút ( ) bên phải nút **Shut down.**
3. Nhấp chuột vào **Switch user**.

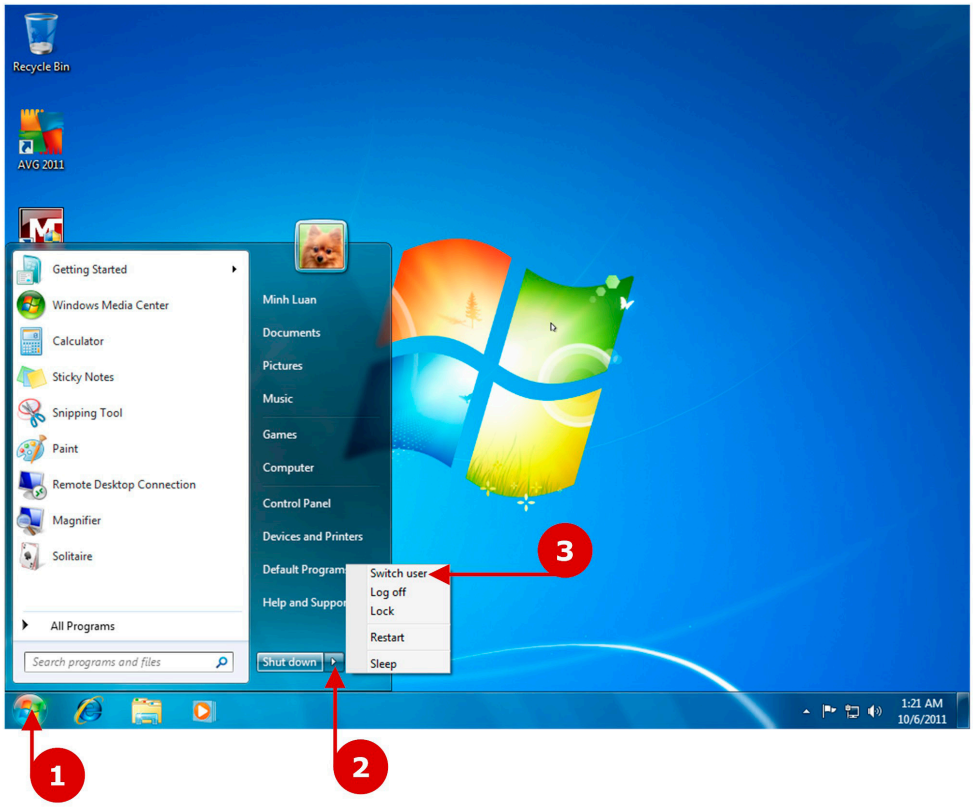

- Khi thực hiện việc hoán chuyển người sử dụng, bạn sẽ ra khỏi Desktop để tới màn hình Welcome. Ở đó bạn sẽ thấy chữ ***Logged on*** ngay phía dưới tên của bạn.
- Từ đây người sử dụng khác có thể đăng nhập vào Desktop của họ để sử dụng. Khi xong, họ ra khỏi Desktop bằng cách đăng xuất hay hoán chuyển người sử dụng để trả lại máy cho bạn hay cho người sử dụng khác.

4. Để vào lại Desktop, nhấp chuột vào **biểu tượng** của bạn.

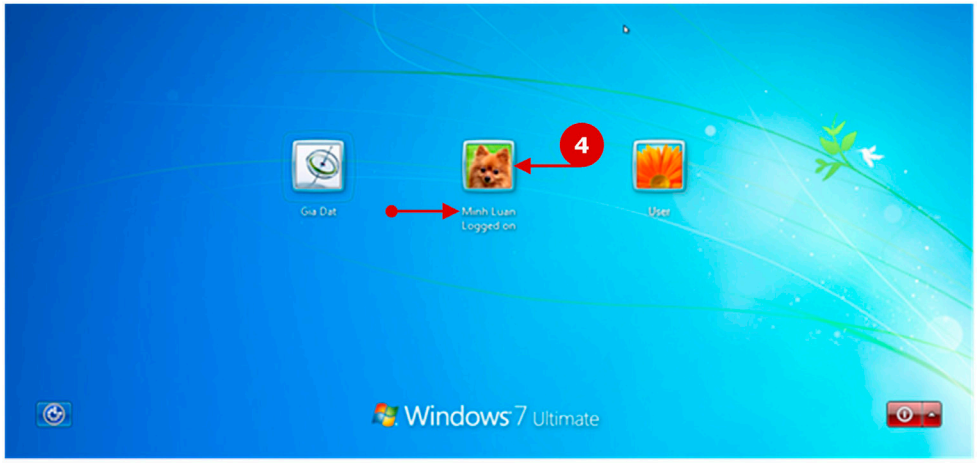

Đăng Xuất Khỏi Windows

Như đã trình bày, để sử dụng Windows, bạn phải đăng nhập vào Windows để mở "phiên" sử dụng Windows. Ngược lại, *đăng xuất* (*log off*) khỏi Windows là quá trình kết thúc phiên Windows (*end session*) của bạn.

Khi đăng xuất, Windows sẽ tự động đóng tất cả các chương trình ứng dụng đang chạy, cắt sự kết nối mạng Internet, lưu trữ các thông số của Windows và sau đó ra khỏi Desktop. Trước khi đăng xuất, bạn nên lưu trữ hồ sơ bạn đang làm việc và đóng lại tất cả các cửa sổ ứng dụng đang mở.

Để đăng xuất khỏi Windows, thực hiện các bước sau đây:

1. Nhấp chuột vào nút **Start**.
2. Nhấp chuột vào nút ( ) bên phải nút **Shut down.**
3. Nhấp chuột vào **Log off**.

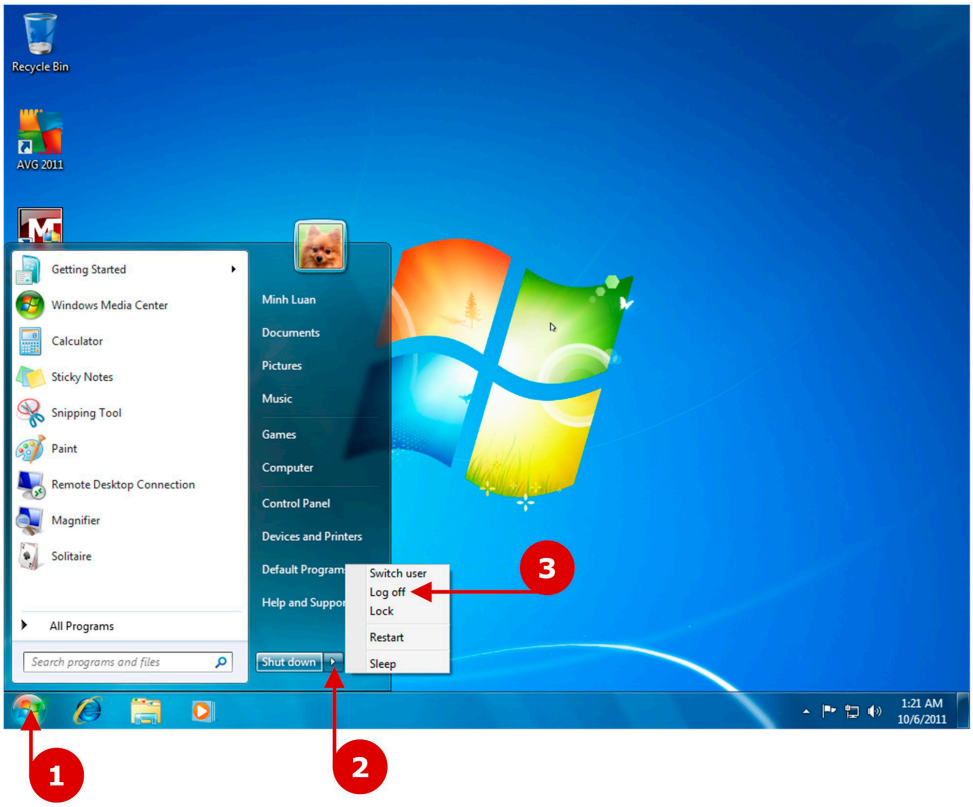

- Sau khi đăng xuất, bạn sẽ ra khỏi Desktop để tới màn hình Welcome.

4. Để vào lại Desktop, nhấp chuột vào **biểu tượng** của bạn.

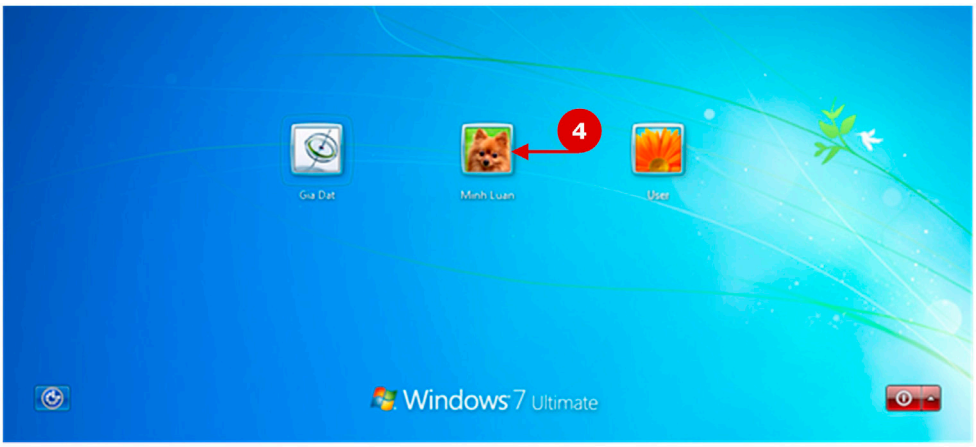

Các Điểm Chính Cần Nắm Vững

- ✓ *Đăng nhập* (*Log On*) vào Windows là quá trình mở một "phiên" (*session*) sử dụng Windows.
- ✓ Sau khi đăng nhập vào Windows, bạn sẽ vào được Desktop của bạn.
- ✓ *Đăng xuất* khỏi Windows là quá trình kết thúc phiên sử dụng Windows của bạn. Khi đăng xuất, bạn sẽ ra khỏi Desktop và tới màn hình Welcome.
- ✓ Giao diện Windows gồm hai phần chính: *Desktop* ở phía trên và *Taskbar* nằm bên dưới.
- ✓ Các *biểu tượng* (*icons*) của chương trình ứng dụng trên Desktop được gởi ra từ Start Menu.
- ✓ *Taskbar* là thanh dài nằm phía dưới Desktop. Taskbar bao gồm các bộ phận: nút *Start*, *biểu tượng* của các chương trình ứng dụng được ghim vào Taskbar và *Nơi Báo Tin* (*Notification Arera*).
- ✓ *Start Menu* được coi là trung tâm của Windows. Từ đó bạn có thể mở tất cả chương trình ứng dụng, mở hồ sơ, mở các bảng điều chỉnh Windows, v.v...
- ✓ Phân biệt sự khác nhau giữa *tắt máy* (*shut down*), *cho máy ngủ* (*sleep*), *khóa máy* (*lock*), *đăng xuất* khỏi Windows (*log off*), *hoán chuyển người sử dụng máy* (*switch user*), *cho máy chạy lại* (*restart*).